

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม

กุลประภัสสร รำพึงจิตต์*
ภัทรกร จำเริญ**

(วันรับบทความ: 12 เมษายน 2563/ วันแก้ไขบทความ: 25 มิถุนายน 2563/ วันตอบรับบทความ: 30 มิถุนายน 2563)

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม (2) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม และ (3) สร้างสมการพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของประชาชนที่เกิดจากการผันแปรของตัวแปรอิสระ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 1,188 ตัวอย่าง ทำการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยโปรแกรม G*Power เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.91 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง โดยผลการวิจัยพบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 6 ด้าน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐมโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 8 ตัวแปร ประกอบด้วยปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่อาณาจัก (Beta= 0.61) ปัจจัยด้านแรงจูงใจฝาสัมพันธ์ (Beta= 0.54) ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Beta= 0.49) ปัจจัยภาวะผู้นำของชุมชน (Beta= 0.41) ปัจจัยต้องการทำในสิ่งที่ตนเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น (Beta= 0.28) ปัจจัยความต้องการความสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น (Beta= 0.21) ปัจจัยความเดือดร้อนไม่พอใจร่วมกันในชุมชน (Beta= 0.18) และปัจจัยความสนใจทางการเมือง (Beta= 0.14) ส่วนสมการพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของประชาชนในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน มีดังนี้ $\hat{Z} = 0.49Z_1 + 0.54Z_2 + 0.61Z_3 + 0.21Z_4 + 0.28Z_6 + 0.18Z_9 + 0.41Z_{12} + 0.14Z_{13}$

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผล, การมีส่วนร่วม, การดำเนินงาน, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

*อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, วิทยาลัยบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสยาม

**อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

Factors Influencing Public Participation in the Operation of Local Administration Organizations in Nakhon Pathom Province

Kunprapat Rumpungjit^{*}

Phatharaporn Jaipheng^{**}

(Received Date: April 12, 2020, Revised Date: June 25, 2020, Accepted Date: June 30, 2020)

Abstract

This quantitative research studied 1) public participation in the operation of local administration organizations in Nakhon Pathom Province, 2) factors influencing public participation in the operation of local administration organizations in Nakhon Pathom Province, and 3) the creation of a prediction equation to forecast public participation in the operation of local administration organizations that varied from independent factors. The samples were 1,188 people with elective rights, and sample size was determined using the G*Power program. The research instrument was a five-rating scale questionnaire with overall reliability at 0.91. Statistics used included Mean, Standard Deviation, Pearson's Product Moment Multiple Correlation Coefficient, and Multiple Linear Regression Analysis. Results showed that overall public participation in the operation of local administration was at the medium level. Eight factors statistically influenced overall public participation in the operation of local administration organizations in Nakhon Pathom Province at the 0.05 level. These were identified as Power Motivation (Beta = 0.61), Achievement Motivation (Beta = 0.54), Affiliation Motivation (Beta = 0.49), Community Leadership (Beta = 0.41), Public Benefit Needs (Beta = 0.28), Social Relation Needs (Beta = 0.21), Community Trouble Displeasure (Beta = 0.18) and Political Interest Factor $\hat{Z}$ (Beta = 0.14). The standardized prediction equation to forecast public participation was identified as $as = 0.49Z_1 + 0.54Z_2 + 0.61Z_3 + 0.21Z_4 + 0.28Z_6 + 0.18Z_9 + 0.41Z_{12} + 0.14Z_{13}$.

Keywords: Factor, Participation, Operation, Local Administration Organization

^{*} Lecturer of Siam University

^{**} Lecturer of Rajhabhat Pecthbur University

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในส่วนบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นมีสาระสำคัญ คือ การขยายอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีบทบาทที่ชัดเจนและกว้างขวางขึ้น เพื่อนำไปสู่การพัฒนาระบบการดำเนินงานและบริหารงานภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยผ่านกลไกการเปิดพื้นที่ให้แก่ประชาชน ชุมชน และภาคประชาสังคมในการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่นร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และทำให้การเมืองท้องถิ่นมีความโปร่งใส ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญของการจัดตั้ง คือ ต้องการให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ปกครองตนเอง โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นศูนย์กลาง ทำหน้าที่บริหารกิจการทั้งปวง เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้ชิดกับประชาชน สามารถตอบสนองหรือให้บริการประชาชนในท้องถิ่นได้ดี เนื่องจากมีทรัพยากรในการบริหารเป็นของตนเอง ซึ่งอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นสามารถกำหนดวิธีการดำเนินการตามภารกิจให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาต่าง ๆ ได้ในทุกระดับ (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2556)

อย่างไรก็ตาม จากการดำเนินงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่นที่ผ่านมาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยกลับไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากมีสาเหตุที่สำคัญคือการขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการพัฒนา ทำให้การดำเนินการตามแผนพัฒนาและผลในการดำเนินงานไม่ได้เป็นไปตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง (สุสิทธิ์ โพธิ์เหลือง, 2557, น.32) ซึ่งในภาคปฏิบัติของความเป็นจริง กลับพบว่ากระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน มีสภาพที่ขาดการมีส่วนร่วม และไม่ได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐอย่างเหมาะสม (อดุมโชค อาษาวิมลกิจ, 2558, น.3) โดยแนวคิดดังกล่าวนั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ คำนิง สิงห์เอี่ยม (2560, น.1-2) ที่ได้วิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง และบางด้านอยู่ในระดับต่ำ และจากผลการวิจัย อดุมโชค อาษาวิมลกิจ (2558, น.2) ที่ได้วิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการประเมินการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี โดยพบว่าการนำเทคนิคการประเมินไปใช้ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นประสบความล้มเหลว เนื่องจากขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งในการที่หน่วยงานราชการต่าง ๆ จะประสบความสำเร็จในการพัฒนาท้องถิ่นก็ต่อเมื่อมีการดำเนินการด้วยการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน (ถวิลวดี บุรีกุล, 2550, น.6) โดยจังหวัดนครปฐมเป็นจังหวัดหนึ่งซึ่งมีประชาชนในท้องถิ่นที่ยังขาดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่นส่งผลให้การดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นไม่ประสบผลสำเร็จ และในขณะเดียวกันก็เป็นเงื่อนไขแห่งความสำเร็จในการปกครอง และการดำเนินงานจัดการกิจกรรมสาธารณะของท้องถิ่น (สุสิทธิ์ โพธิ์เหลือง, 2557)

ดังนั้นจึงเป็นการจำเป็นที่จะต้องมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้รับเป็นทางเลือกในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของท้องถิ่นจังหวัดนครปฐมและพื้นที่อื่น ๆ ซึ่งมีบริบทใกล้เคียงกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม ประกอบด้วยปัจจัย 8 ตัวแปรได้แก่ 1) ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่อำนาจ 2) ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมพันธ 3) ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 4) ปัจจัยภาวะผู้นำของชุมชน 5) ปัจจัยต้องการทำในสิ่งที่ประโยชน์ต่อผู้อื่น 6) ปัจจัยความต้องการความสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น 7) ปัจจัยความเดือดร้อนไม่พอใจร่วมกันในชุมชน และ 8) ปัจจัยความสนใจทางการเมือง เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม เพื่อนำสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งมีขอบเขตด้านเนื้อหาของการวิจัยจำแนกตามประเภทของตัวแปร ดังนี้

1.1 ตัวแปรอิสระ (independent variables) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากการสังเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลหรือมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ประกอบด้วยกลุ่มปัจจัยดังนี้

ปัจจัยกลุ่มที่ 1 กลุ่มปัจจัยแรงจูงใจ ซึ่งผู้วิจัยได้จากการสังเคราะห์แนวคิด และทฤษฎีแรงจูงใจของบุคคลซึ่งมีผลให้เกิดพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวคิด และผลการวิจัยของ GuiFord & Gray (1970), Burkhart & Ross E. (1997) และ McClelland (1973) ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าประกอบด้วย ปัจจัยย่อยจำนวน 3 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 2) ปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมพันธ และ 3) ปัจจัยแรงจูงใจใฝ่อำนาจ

ปัจจัยกลุ่มที่ 2 กลุ่มปัจจัยความต้องการส่วนบุคคล ซึ่งผู้วิจัยได้จากการสังเคราะห์แนวคิด และทฤษฎีความต้องการของบุคคลซึ่งมีผลให้เกิดพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามทฤษฎี และผลการวิจัยความต้องการของ Maslow (1970), Alderfer, C.P. (1972) และรังสิมันต์ บุญยบรรณานนท์ (2537) ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าประกอบด้วย ปัจจัยย่อยจำนวน 2 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยความต้องการทำในสิ่งที่ประโยชน์ต่อผู้อื่น และ 2) ปัจจัยความต้องการที่จะเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น

ปัจจัยกลุ่มที่ 3 กลุ่มปัจจัยชุมชน ซึ่งผู้วิจัยได้จากการสังเคราะห์แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับอิทธิพลของชุมชนที่ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมทางการเมืองตามทฤษฎี และผลการวิจัยของ Jihong Solomon & others (2012), Leeder (1995), Burby (1972), Dunn (1973) และสุภาพ วิทยนิพิฐพงษ์ (2552) ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าประกอบด้วย ปัจจัยย่อยจำนวน 2 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยความเดือดร้อนหรือไม่พอใจร่วมกันในชุมชน และ 2) ปัจจัยภาวะผู้นำของชุมชน

ปัจจัยกลุ่มที่ 4 ได้แก่ ปัจจัยความสนใจหรือผูกพันกับการเมือง ซึ่งผู้วิจัยได้จากการสังเคราะห์แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับความสนใจและผูกพันกับการเมืองตามทฤษฎีของ Nie et al. (1969) และสมบัติ อารังธัญวงศ์ (2542)

1.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐมซึ่งผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เพื่อเพื่อนำมาเป็นองค์ประกอบในการวิจัย การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการระบุงปัญหา 2) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม 4) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 5) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ 6) การมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบและประเมินผล

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตด้านพื้นที่ได้แก่ พื้นที่การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม

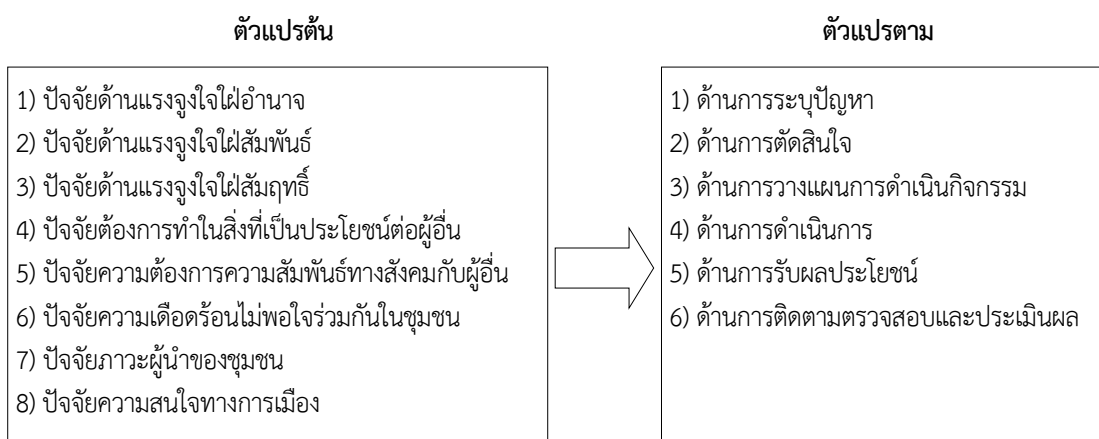
3. ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่จังหวัดนครปฐมจำนวน 952,478 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2561)

3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ตัวแทนของประชากรที่ใช้ในการวิจัยจำนวนทั้งสิ้น 1,188 คน

กรอบแนวคิด

จากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปกรอบแนวคิดของการวิจัยได้ดังภาพที่ 1 นี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณเพื่อนำไปสู่คำตอบของการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง แบ่งได้ดังนี้

1.1 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่จังหวัดนครปฐม จำนวน 952,478 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2561)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ตัวแทนของประชากรในการวิจัย ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยโปรแกรม G*Power 3.1.9.2 (Faul, Erdfelder, Lang & Buchner, 2012) โดยกำหนดให้มีค่าการทดสอบเท่ากับ 0.95 โดยยอมรับค่าความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 1,188 คน ดังแสดงในตารางที่ 1 จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิแบบเป็นสัดส่วน โดยใช้เขตอำเภอเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง จากนั้นทำการสุ่มแบบง่าย (Sample Random Sampling) ในแต่ละเขตพื้นที่อำเภอตามรายชื่อ ต่อไป

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้พัฒนาขึ้นมาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยที่ผ่านความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน โดยใช้เทคนิค IOC ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.00 และจากการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามจากประชากรที่ไม่ใช่ตัวอย่างจำนวน 30 ราย ด้วยสัมประสิทธิ์อัลฟาของ Cronbach ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเครื่องมือเท่ากับ 0.91

ตารางที่ 1 การคำนวณกลุ่มตัวอย่างด้วยโปรแกรม G*Power 3.1.9.2 Copyright 1992-2014

F tests – Linear multiple regression: Fixed model, R^2 deviation from zero			
Analysis:	A priori: Compute required sample size		
Input:	Effect size	=	0.02
	Err prob	=	0.05
	Power (1 err prob.)	=	0.95
	Number of predictors	=	8
Output:	Non centrality parameter	=	23.76
	Critical F	=	1.89
	Numerator df	=	9
	Denominator df	=	1178
	Total sample size	=	1188
	Actual power	=	0.95

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติซึ่งได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์สภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม พบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 6 ด้าน โดยสามารถเรียงตามลำดับรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดดังนี้ ด้านการวางแผนการดำเนินกิจกรรม (ค่าเฉลี่ย 3.29) ด้านการระบุมปัญหา (ค่าเฉลี่ย 3.26) ด้านการรับผลประโยชน์ (ค่าเฉลี่ย 3.21) ด้านการดำเนินการ (ค่าเฉลี่ย 3.14) ด้านการตัดสินใจ (ค่าเฉลี่ย 3.06) ด้านการติดตามตรวจสอบและประเมินผล (ค่าเฉลี่ย 3.04) ดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 สภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของ อบท. ในจังหวัดนครปฐม

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1) ด้านการระบุมปัญหา	3.26	0.54	ปานกลาง
2) ด้านการตัดสินใจ	3.06	0.66	ปานกลาง
3) ด้านการวางแผนการดำเนินกิจกรรม	3.29	0.62	ปานกลาง
4) ด้านการดำเนินการ	3.14	0.57	ปานกลาง
5) ด้านการรับผลประโยชน์	3.21	0.52	มาก
6) ด้านการติดตามตรวจสอบและประเมินผล	3.04	0.59	มาก
รวม	3.17	0.58	ปานกลาง

2. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($\alpha = .01$) มีจำนวน 8 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่อำนาจ (X_1) 2) ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมพันธ (X₂) 3) ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_3) 4) ปัจจัยต้องการทำในสิ่งที่เป็ประโยชน์ต่อผู้อื่น (X_4) 5) ปัจจัยความต้องการความสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น (X_5) 6) ปัจจัยความเดือดร้อนไม่พอใจร่วมกันในชุมชน (X_6) 7) ปัจจัยภาวะผู้นำของชุมชน (X_7) และ 8) ปัจจัยความสนใจทางการเมือง (X_8) โดยปัจจัยทั้ง 8 ตัวแปร มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม โดยรวมในระดับสูง ($R = .89$) และสามารถพยากรณ์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐมโดยรวมได้อย่างถูกต้องร้อยละ 84 ($R^2 = .84$) ทั้งนี้ เรียงลำดับจากตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการผันแปรในตัวแปรตามในแบบคะแนนมาตรฐานมากที่สุดไปหาน้อย ดังนี้ ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่อำนาจ (X_3 , Beta = .61) ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมพันธ (X_2 , Beta = .54) ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1 , Beta = .49) ปัจจัยภาวะผู้นำของชุมชน (X_6 , Beta = .41) ปัจจัยความต้องการทำในสิ่งที่เป็ประโยชน์ต่อผู้อื่น

(X₅, Beta = .28) ปัจจัยความต้องการที่จะเกี่ยวข้องกับสัมพันธทางสังคมกับผู้อื่น (X₄, Beta = .21) ปัจจัยความเดือดร้อนไม่พอใจร่วมกันในชุมชน (X₇, Beta = .18) และปัจจัยความสนใจทางการเมือง (X₈, Beta = .14) ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐมโดยรวมมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่อาณาจ (X₃, Beta = .61) โดยเมื่อมีการเปลี่ยนไป 1 หน่วย จะทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐมโดยรวมเปลี่ยนแปลงไป .61 หน่วยในทิศทางเดียวกัน รองลงมา คือ ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมพันธ (X₂, Beta = .54) โดยเมื่อปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมพันธ เปลี่ยนไป 1 หน่วย จะทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดนครปฐมโดยรวมเปลี่ยนแปลงไป 0.54 หน่วยในทิศทางเดียวกัน และสุดท้ายคือปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X₁, Beta = .49) โดยเมื่อปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เปลี่ยนไป 1 หน่วย จะทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐมโดยรวมเปลี่ยนแปลงไป 0.49 หน่วยในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ สามารถสร้างสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานเพื่อพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐมโดยรวม ซึ่งเกิดจากการผันแปรของตัวแปรอิสระทั้ง 8 ตัวแปร ได้ดังนี้

$$\hat{Y} \text{ การมีส่วนร่วม} = 9.55 + (.51X_1) + (.56X_2) + (.65X_3) + (.25X_4) + (.38X_5) + (.39X_6) + (.22X_7) + (.13X_8)$$

$$\hat{Z} \text{ การมีส่วนร่วม} = .49Z_1 + .54Z_2 + .61Z_3 + .21Z_4 + .28Z_6 + .18Z_9 + .41Z_{12} + .14Z_{13}$$

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐมโดยรวม

Model x ₁ -x ₈		Unstandardized		Standardized	t	Sig.
		b	S.E.	β		
การมีส่วนร่วม	(Constant)	.06	.11	-	0.55	0.57
	X ₁	.51	.06	.49	7.46	.00**
	X ₂	.56	.06	.54	9.33	.00**
	X ₃	.65	.08	.61	8.13	.00**
	X ₄	.25	.06	.21	4.16	.00**
	X ₅	.38	.05	.28	6.39	.00**
	X ₆	.39	.03	.41	11.65	.00**
	X ₇	.22	.07	.18	2.85	.00**
	X ₈	.13	.03	.14	3.99	.00**

a. Dependent Variable: Y = การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม
โดยรวม R = 0.89, R² = 0.84, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม

จากผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม ซึ่งพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งโดยรวมและในรายด้าน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ โดยผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมศักดิ์ ศรีสันติ (2558) ที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามตรวจสอบการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านโครงสร้างพื้นฐาน: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามตรวจสอบการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวนี้ อยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ผลการวิจัยที่พบ ยังสอดคล้องผลการวิจัยของ ชูสิทธิ์ โพธิ์เหลือง (2557) ที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์การบริหารราชการด้วยหลักธรรมาภิบาลตามภารกิจหลักขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดภาคกลาง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 6 ด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนในพื้นที่ยังขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการเข้าไปมีส่วนร่วมดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อีกทั้งเป็นผลมาจากการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งผลให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐมทั้งโดยรวมและในรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม

จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม ซึ่งพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีจำนวน 8 ตัวแปร สอดคล้องกับสมมติฐานของงานวิจัยที่ตั้งไว้ โดยมีประเด็นที่สามารถนำไปสู่การอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

2.1) จากผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่อำนาจ ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมพันธภาพ ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมพันธภาพ มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม โดยรวม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานถือเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งที่ต้องใช้แรงจูงใจของบุคคลในการขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดพฤติกรรมทางการเมืองที่บุคคลต้องการ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจของ McClelland (1973) ที่ได้อธิบายถึงพฤติกรรมของบุคคลว่ามาจากแรงจูงใจ 3 ลักษณะ ได้แก่ แรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการความสำเร็จ (Achievement Needs) แรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการความเป็นพวกพ้อง (affiliation needs) และแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการอำนาจ (power needs) และสอดคล้องกับแนวคิดของ Burkhart (1997) และ Guiford & Gray (1970) ซึ่งได้อธิบายถึงแรงขับเคลื่อนบุคคล

ซึ่งจะจูงใจให้คนเข้าไปมีส่วนร่วมในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยได้อธิบายว่า Power Motivation Factor, Achievement Motivation Factor และ Affiliations Motivation Factor เป็นปัจจัยสำคัญ ซึ่งหากแม้บุคคลมีแรงขับอย่างใดอย่างหนึ่งในสามประการนี้ บุคคลนั้นจะมีแนวโน้มที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ไม่เพียงแต่กิจกรรมทางการเมืองเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะอื่น ๆ

2.2) จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำของชุมชน มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคคลที่มีภาวะผู้นำ และมีสถานภาพในการเป็นผู้นำของชุมชนนั้น จะมีความสามารถในการเป็นผู้ที่ชักจูงให้คนอื่นปฏิบัติตาม โดยผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วัชรินทร์ สุทธิชัย และพงษ์ศักดิ์ ชิมมอนต์ส (2561) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม โดยผลการวิจัยได้พบว่าผู้นำของชุมชน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยได้อธิบายว่าบุคคลที่มีภาวะผู้นำ และมีสถานภาพเป็นผู้นำของกลุ่มหรือองค์กรต่าง ๆ ว่าบุคคลเหล่านี้จะมีคุณลักษณะในการสามารถชักชวนให้คนอื่นช่วยช่วยปฏิบัติภารกิจให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เนื่องจากบุคคลที่มีภาวะผู้นำ จะมีความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเอง ซึ่งรวมถึงการที่บุคคลนั้นมีความเชื่อว่าสามารถช่วยเหลือตนเองและบุคคลอื่นได้ มีความพร้อมในการช่วยเหลือตนเองและบุคคลอื่น บุคคลที่มีภาวะผู้นำ จึงเป็นบุคคลที่มีแนวโน้มจะมีพฤติกรรมเข้าช่วยเหลือบุคคลอื่น รวมถึงเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะต่าง ๆ

2.3) จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยความต้องการทำในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ต่อ (อื่น และ ปัจจัยความต้องการที่จะเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม โดยรวม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความต้องการทำในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น และความต้องการที่จะเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่นเป็นแรงขับทางสังคมประการหนึ่ง ซึ่งส่งผลให้บุคคลเกิดความต้องการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ กับผู้อื่น โดยผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีของ Maslow (1970) และ Alderfer, C.P. (1972) ซึ่งได้อธิบายถึงพฤติกรรมมนุษย์ว่า บุคคลเป็นสิ่งที่ชีวิตที่มีความต้องการ ความต้องการที่มีอิทธิพลหรือเป็นเหตุจูงใจต่อพฤติกรรม ซึ่งหากบุคคลมีความต้องการทำในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น และ/หรือมีความต้องการที่จะเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น บุคคลนั้นจะมีแนวโน้มที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ

2.4) จากผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจัยความเดือดร้อนไม่พอใจร่วมกันในชุมชน มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม โดยรวม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะความเดือดร้อนไม่พอใจร่วมกันในชุมชน เป็นแรงกระตุ้นให้สมาชิกในชุมชนต้องแสดงการมีส่วนร่วมเพื่อป้องกันแก้ไขความเดือดร้อนที่เกิดขึ้น โดยความสนใจและความห่วงกังวลร่วมกัน อันเกิดจากความสนใจและความห่วงใยกังวลส่วนบุคคลเกิดบังเอิญพ้องต้องกันกลายเป็นความสนใจ

และความห่วงกังวลร่วมกันของส่วนร่วม โดยผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Zhao et. Al. (2012) ซึ่งได้วิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม โดยพบว่า การที่สมาชิกในชุมชนมีความเดือดร้อนหรือไม่พอใจร่วมกันในชุมชน โดยมีประเด็นปัญหาที่ห่วงใยร่วมกันนั้นจะช่วยผลักดันให้สมาชิกในชุมชนเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือดำเนินการป้องกันอาชญากรรม และผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Leeds (1995) ที่ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นไว้ว่า เกิดจากการที่ประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ประสบปัญหาโดยเห็นว่าเป็นปัญหาที่สมาชิกต้องการมีส่วนร่วมแก้ไข มีการถกเถียงร่วมกันเกี่ยวกับปัญหาและวางแผนแนวทางในการแก้ไขปัญหา โดยการแก้ปัญหานั้นเกิดจากความต้องการเห็นความสงบสุขในท้องถิ่นหรือชุมชน

2.5) จากผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจัยความสนใจทางการเมืองมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐมโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคคลที่มีความสนใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะมีแนวโน้มที่แสดงพฤติกรรมเข้าหาสิ่งนั้น ๆ เนื่องจากเป็นสิ่งที่ตนเองสนใจ โดยผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Nie et. Al. (1969) ที่ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยพบว่าความสนใจทางการเมืองและทัศนคติของบุคคลที่มีต่อการเมือง เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของบุคคล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการนำไปใช้

จากผลการวิจัยที่ได้รับ ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องในหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรปรับปรุง และสร้างแรงกระตุ้น ในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบและประเมินผล เนื่องจากผลจากการวิจัยมีระดับการมีส่วนร่วมในระดับที่ต่ำที่สุด 3 อันดับ โดยสามารถเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในรายด้านการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในรายด้านการดำเนินการ และ 3) การมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบและประเมินผล

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยถึงแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม โดยพิจารณาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม ทั้ง 8 ปัจจัย โดยใช้เป็นฐานคติแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม

บรรณานุกรม

- คำนึ่ง สิงห์เอี่ยม. (2560). รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดภูเก็ต. (ดุสิตนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- ชูลีพร โพธิ์เหลือง. (2557). ผลสัมฤทธิ์การบริหารราชการด้วยหลักธรรมาภิบาล ตามภารกิจหลักขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดภาคกลาง. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี*, 6(2), 32-40.
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2550). การมีส่วนร่วมของประชาชน: พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในระดับต่าง ๆ ของประชาชน. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- บวรศักดิ์ อวรรณโณ. (2558). ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy). กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- รังสิมันต์ บุญยปรณานนท์. (2537). การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น: ศึกษากรณีเปรียบเทียบระหว่างคณะกรรมการชุมชนและประชาชนในเขตเทศบาลตำบลทางเกวียน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง. (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนการบริหารศาสตร์.
- วัชรินทร์ สุทธิชัย, และพงษ์ศักดิ์ ชิมมอนต์ส. (2561). การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม. *วารสารเซนต์จอห์น*, 21(28), 246-264.
- สมบัติ อารังญวงศ์. (2542). การพัฒนาทางการเมือง. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนการบริหารศาสตร์.
- สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. (2558). รูปแบบการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการติดตามตรวจสอบการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านโครงสร้างพื้นฐาน: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์. (รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์). ขอนแก่น: สำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2556). พระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537. *ราชกิจจานุเบกษา*, 110(26), 5.
- สุภาพ วิทยพิฐพงษ์. (2552). การมีส่วนร่วมของสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรมในการป้องกันอาชญากรรมในเขตจังหวัดนครปฐม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อุดมโชค อาษาวิมลกิจ. (2558). การมีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินผลการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (รายงานผลการวิจัย). เชียงใหม่: คณะกรรมการสนับสนุนการวิจัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Burkhart, R. E. (1997). Comparative Democracy & Income Distribution: Shape & Direction of the Causal Arrow. *Journal of Politics*, 59(1), 95-106.
- Burekul, T., Saengmahamat, R., Merieau, E. and Volpe, M. (2012). *Citizenship in Thailand. Citizenship and the future of Thai Democracy*. (KPI Congress Report). Bang: Sathaban Phra Pokklao. Thailand.

- Cohen, J. M & Uphoff N. T. (1981). *Participation's Place in Rural Develop: Seeking Clarity through Specificty*. Washington D.C.: World Development.
- Cronbach, L.J. (1970). *Essentials of Psychological Testing*. New York: Harper & Row.
- Faul, F., Erdfelder, E., Lang, A-G., & Buchner, A. (2012). G*Power 3: A Flexible Statistical Power Analysis Program for Social, Behavioral, & Biomedical. *Behavior Research Methods*, 39(1), 175-191.
- Felton, S. Leeds. (1995). Transactional & Transformational Leadership. *Dissertation Abstracts International*, 67(7), 105-112.
- Guilford, J. S. & Gray, D. E. (1970). *Motivation & Modern Management*. London: Harper & Row.
- Maslow, A. (1970). *Motivation & Personality*. New York: Harper & Row.
- McClelland, D.C. (1973). Testing for Competency rather than for Intelligence. *American Phycologist*, 28(2), 10-24
- Nie, N. H. (1969). *Political Participation*. Massachusetts: Addison Wesley.
- Zhao, J. S., Gibson, C., Lovrich, N. & Gaffney, M. (2012). Participation in Community Crime Prevention: Are Volunteers More or Less Fearful of Crime than other Citizens. *Journal of Crime & Justice*, 38(2), 41-61.